

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

2020

“Tots els professors, som professors de llengua”

ÍNDEX

Presentació.....	pàg. 2
Anàlisi del context.....	pàg. 3
Oferta de llengües estrangeres.....	pàg. 4
Objectius en relació a l'aprenentatge i l'ús de les llengües.....	pàg. 7
Criteris metodològics i organitzatius per a l'aprenentatge de les llengües.....	pàg. 8
Recursos i accions complementàries.....	pàg. 12
Comunicació interna i relació amb l'entorn.....	pàg. 14
La qualificació professional dels docents.....	pàg. 15
Difusió del projecte lingüístic de centre.....	pàg. 16

1.- PRESENTACIÓ DEL DOCUMENT

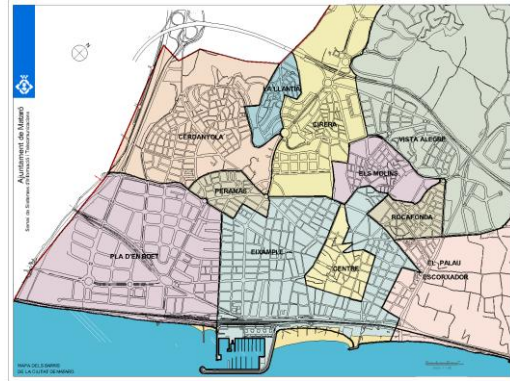
El Projecte Lingüístic del Col·legi Mare de Déu de Lourdes respon a la necessitat de revisió i actualització del mateix. La revisió d'aquesta documentació recau en els canvis que es produeixen en el centre i a la nostra societat. Cal que sempre ens adaptem a la realitat de l'alumnat i de les nostres famílies, a les noves necessitats que ens demana el currículum, i que, alhora, treballem les noves tecnologies amb la intenció de millorar l'aprenentatge de la llengua.

A més, entenem que la normalització lingüística és un dels objectius bàsics del nostre centre i aquest document és un instrument que fa possible aquesta normalització. Les nostres activitats educatives seran coherents respecte a les necessitats de l'alumnat.

Volem que el nostre Projecte Lingüístic deixi palès el respecte de la nostra comunitat educativa cap a totes les llengües, la valoració positiva de la diversitat lingüística i la importància de l'aprenentatge d'una o més llengües noves.

2.- ANÀLISI DE CONTEXT

El col·legi Mare de Déu de Lourdes està ubicat a la zona semicentre de Mataró. Mataró és una ciutat amb 128.265 habitants distribuïts en 11 barris diferents.¹ El col·legi pertany a la zona del barri del Centre, una de les més poblades. La realitat lingüística de la zona és la d'un ambient catalanoparlant en la seva majoria; tot i això tenim alumnes procedents d'altres barris (Via Europa, Eixample o Cirera) els quals, en la seva majoria, tenen com a llengua vehicular el castellà. També tenim places NEE i això significa un 15% d'alumnes procedents de famílies de fora de l'Estat, d'indrets com ara Àfrica del Nord o Xina. Per tant, amb llengües maternes diferents al català o al castellà. El col·legi compta amb un nombre d'alumnes que oscil·la entre els 550 i els 580 alumnes. La realitat és que ambdues llengües conviuen de manera correcta i amb normalitat, tot i que preval el català sobre el castellà durant les estones no lectives.

El bagatge lingüístic dels alumnes passa per conèixer la llengua materna que ja pot ser el castellà o el català i, en el cas dels alumnes NEE la coneixença de la seva llengua familiar (àrab, xinès...). Les necessitats que presenten alguns alumnes a l'arribada al col·legi és el fet d'incentivar la fluïdesa de la comunicació en llengua catalana; ja que és la llengua vehicular del col·legi.

El professorat del centre domina ambdues llengües amb facilitat i a més, comptem amb professorat amb títols com el B1 o el First Certificate de Cambridge de llengua anglesa; a banda dels especialistes en llengües. Al col·legi, comptem amb quatre especialistes d'anglès que són els que imparteixen la matèria. Un a infantil, que és la complementària, dos a primària i un a secundària. A més, també tenim professors capacitats per impartir la matèria de francès. A primària és complementària (5è i 6è) i a ESO és complementària a 1r i optativa a la resta de l'etapa. A més, des de

¹ Tenim una imatge dels barris de Mataró

l'etapa de primària ja s'ofereix la possibilitat d'acreditar un títol oficial de francès.

Per tant, al col·legi es necessiten, com a mínim, aquestes tres o quatre figures d'especialistes en llengua anglesa i un o dos de francès.

2.- LES LLENGÜES AL NOSTRE CENTRE

2.1) LA LLENGUA CATALANA

La llengua vehicular del centre és el català i des de l'etapa d'educació infantil es treballa com a tal i es tracta de l'eix transversal de totes les matèries.

Des d'aquesta etapa, els alumnes interactuen a l'aula amb aquesta llengua, és cert que els alumnes d'aquesta etapa provinents de famílies NEE els costa més seguir el fil a l'aula, però poc a poc ho acaben fent. La conversa de 9 a 10 del matí és el fet que marca l'inici del dia al col·legi i ajuda a establir els primers vincles orals a l'aula.

La llengua catalana es treballa des de les diferents dimensions; ja sigui des d'una vessant més oral que és allò que aporta les primeres bases de la lectoescriptura com de la mateixa escriptura.

A primària, en canvi, queda una matèria separada que és la llengua catalana i que s'imparteix tres hores a la setmana. La resta de matèries són les pròpies del cicle i la llengua de comunicació és la catalana; exceptuant castellà, anglès i francès. A secundària és el mateix.

2.2) LA LLENGUA CASTELLANA

El castellà és un idioma parlat i entès per la majoria de l'alumnat. Tenim famílies que són castellanoparlants a les quals els fonemes de la llengua catalana els costen més, però poc a poc accedeixen a aquesta pronúncia. Fins a primària, no s'imparteix aquesta matèria com a tal. A cicle inicial, per exemple, es tracta d'una matèria que es practica més des de l'oralitat, tot relacionant dites i cançons amb la matèria. A partir de cicle mitjà ja té una presència més activa. El pes del castellà, ja comença a ser de tres hores a la setmana.

2.3) OFERTA DE LLENGÜES ESTRANGERES

Al nostre col·legi, s'ofereix una llengua estrangera 1 i una llengua estrangera 2 que són l'anglès i el francès respectivament. Cal diferenciar l'oferta d'aquestes llengües, depenent de l'etapa educativa.

A educació infantil, l'anglès és una matèria complementària i s'imparteix una hora a la setmana per un especialista. A nivell de P5, són dues hores. A cicle mitjà i superior, en canvi, la matèria té una càrrega de dues hores i mitja a la setmana. A educació secundària, l'anglès ocupa quatre hores a la setmana a 1r i 2n d'ESO; i tres a 3r i a 4t d'ESO.

El francès, comença a ofertar-se amb obligatorietat a cicle superior, presentant-se com a matèria complementària dues hores a la setmana. A 1r d'ESO segueix com a complementària i, per tant, amb caràcter obligatori. A partir de 2n d'ESO, els alumnes ja poden triar si segueixen o no amb aquesta llengua perquè té lloc com a optativa. A 2n i 3r d'ESO, dues hores a la setmana i a 4t d'ESO tres hores.

Etapa	Idioma	Hores a la setmana	Tipus de matèria
Infantil	Anglès	1 per nivell 2 a P5	Complementària
Primària	Anglès	1 a cicle inicial 2,5 a cicle mitjà i superior	Curricular
	Francès	2 a cicle superior	Complementària
Secundària	Anglès	4 a 1r i 2n d'ESO 3 a 3r i 4t d'ESO	Curricular
	Francès	1 a 1r d'ESO 2 a 2n i 3r d'ESO 3 a 4t d'ESO	Complementària Optativa

2

L'anglès, com a matèria extraescolar, només té presència per a l'etapa d'educació infantil i el primer cicle d'educació primària. Aquesta empresa es diu *Cambridge* i utilitza els espais escolars per a realitzar la seva activitat. Aquesta extraescolar s'oferta des de fa pocs cursos al col·legi, però ha tingut bona acollida.

² S'adjunta quadre-resum de les hores adjudicades a les llengües estrangeres

3.- OBJECTIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE I L'ÚS DE LES LLENGÜES

- 3.1 Definir la llengua catalana com a ens comunicatiu de l'ensenyament. Es tracta de la llengua vehicular i de l'aprenentatge, i també és la llengua de l'àmbit administratiu i comunicatiu.
- 3.2 Promoure el desenvolupament de les competències comunicatives, lingüístiques i audiovisuals de l'alumnat per a l'assoliment dels objectius bàsics de totes les àrees.
- 3.3 Fomentar que l'alumnat, en acabar l'educació obligatòria, conegui perfectament la llengua castellana amb la mateixa fluïdesa que la catalana. Promoure que els alumnes es puguin comunicar també en una llengua estrangera i preveure i dissenyar l'aprenentatge d'una segona llengua estrangera. Incentivar el desig d'aprendre altres llengües.
- 3.4 Valorar el paper de les llengües d'origen de l'alumnat nouvingut, reconeixent la seva aportació al patrimoni cultural del col·legi i potenciant les actituds positives davant d'aquesta diversitat.
- 3.5 Potenciar l'ús de les aules adaptades a l'aprenentatge de les llengües; amb el suport tecnològic adient.
- 3.6 Fomentar les noves metodologies per a l'aprenentatge de les llengües. La renovació és la clau per engrescar els alumnes.

4. CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS PER A L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES

Llengua oral

Es tracta de l'ens comunicatiu del nostre centre. La llengua oral ens ajuda a facilitar tot l'aprenentatge que hi ha darrere de cada sessió. Per això, és indispensable l'entesa entre mestre i alumnes; i professors i alumnes.

Activitats d'ús a...

Educació infantil

Els alumnes d'aquesta etapa necessiten la comunicació oral per establir els primers vincles amb l'escola. És per aquest motiu que s'estableixen varies sessions a la setmana de llenguatge oral. A l'aula es treballa molt la consciència fonològica. S'inicien amb la lectura i l'escriptura a través de rimes, dites, rodolins o contes. D'aquí n'extreuen el fil conductor d'activitats orals i escrites.

Educació primària

Dins d'aquesta etapa hi ha diferents cicles i cal destacar la gran importància que té la comunicació oral a cicle inicial. De fet, tenen una matèria complementària que es diu expressió oral en la qual intercanvien experiències o impressions derivades de l'àudio d'un conte. Les petites exposicions orals formals són vitals. El diàleg entre mestres i alumnes afavoreix l'entesa de les activitats. Al cicle mitjà, s'aposta molt per començar a practicar les exposicions, ja que es treballa de manera grupal molts projectes de curs. Pel seu aprofundiment, es necessita la interacció dialogada i les petites presentacions orals. Cicle inicial i mitjà comparteixen les petites exposicions derivades del mètode *Singapur*; els alumnes exposen a la resta de companys quines han estat les seves conclusions i experiències dins d'aquest projecte de matemàtiques. A cicle superior, per una altra part, es practica molt la llengua oral a les exposicions dins de l'aula, especialment a l'àrea de medi. Tot i això, hi ha altres matèries on

també es té en compte aquestes exposicions; per exemple a 6è de primària s'acostuma a enregistrar un reportatge audiovisual d'una recepta de cuina dins de l'àrea d'anglès.

Educació secundària

Dins de les matèries de llengua es realitzen activitats enfocades a l'ús de la llengua oral a qualsevol de les llengües que s'imparteixen al col·legi. Dins de les matèries de llengua catalana i castellana, es potencia un subtema de competència oral a cada un dels temes de curs. Per exemple, simulacions d'escenes teatrals (*roleplays* o exposició d'anècdotes personals). L'ambient d'aquestes situacions acostuma a ser distès. De tota manera, entenem que la llengua oral té molta transversalitat i que el seu ús és comú a moltes matèries. Un exemple d'aquest cas és el fet de realitzar exposicions orals amb força regularitat durant tot el curs. Aquestes exposicions poden ser des de matèries de ciències com ara la biologia (exposició de la maqueta de la cèl·lula) fins a matèries més de lletres com ara català (exposicions de diferents autors de la literatura catalana).

També destaquem la importància de la comunicació oral dins dels nostres projectes, que preparem una vegada al trimestre o dins del servei comunitari de 3r d'ESO. A més, és de vital importància la competència oral dels alumnes en treballs d'avaluació final, com ara els treballs de síntesi de 1r a 3r, o també el treball de recerca de 4t d'ESO.

Llengua escrita

La llengua escrita permet la comunicació i valoració acadèmica dels nostres alumnes i se n'incrementa el valor a mesura que va avançant la seva escolarització.

Activitats d'ús a...

Educació infantil

A aquesta etapa, la producció escrita té menys importància perquè s'ajusta al nivell dels alumnes. Es comença a treballar el nom a P3 i a reconèixer les lletres. A P4, es treballen els noms dels companys i es copien paraules de l'entorn. A P5, en canvi, ja es comencen a produir les primeres oracions amb sentit i s'inicia l'escriptura creativa. Fins i tot, es treballen el dictats.

Educació primària

Cicle inicial és el cicle clau on es treballa molt la producció de textos. Al principi, es respecta molt l'ortografia natural i, a poc a poc, es van introduint els punts més destacats de l'ortografia arbitrària treballats a cada nivell. A 1r, comença la pràctica de la llibreta viatgera que segueix fins a 3r. Se l'emporten el cap de setmana i està totalment relacionada amb l'escriptura creativa. És interessant destacar la pràctica d'aquesta llibreta al nivell de 2n. A partir d'un tema, els alumnes escriuen lliurement un petit text. Un cop avancem en els cicles, ja es treballa, a poc a poc, les diferents tipologies textuais. Tant a sisè de primària com a 4t d'ESO, la producció de textos escrits és de vital importància, ja que s'intenten preparar molt bé els alumnes per a les competències bàsiques.

Educació secundària

A educació secundària, la llengua escrita té una gran importància. Moltes de les activitats avaluatives són a través d'aquest canal de comunicació. Es segueix la línia productiva en l'àmbit escrit, continuen les redaccions en les tres llengües i també la pràctica periòdica dels dictats. A secundària, en canvi, tenen més importància els treballs i els exàmens. Els primers poden ser de molts tipus, per exemple poden ser a mode de petita dissertació o comentari de text o bé es pot demanar que l'alumne realitzi algun treball més extens sobre un tema en concret. Els exàmens, per la seva part, són

una de les eines més comunes que fa servir el professorat per avaluar l'alumnat. Es demana rigorositat i un nivell més que notable d'ortografia.

A més, també cal incloure la importància de la llengua escrita en algunes activitats audiovisuals que es porten a terme. Sempre és important acompanyar les imatges de text construït amb bon nivell gramatical i ortogràfic.

Els alumnes de segon d'ESO, es presenten cada curs al *Concurso Jóvenes Talentos de relato corto de Coca-Cola*. Abans que hi vagin els representants, els alumnes realitzen una sèrie de pràctiques que afavoreixen la producció de textos escrits.

A més, s'intenta introduir algunes activitats a diverses matèries d'ESO en anglès. Per exemple, activitats de *science* com a optativa a 2n, enunciats de problemes matemàtics en anglès o comprensió de textos també en anglès a l'àrea de socials.

Concursos literaris a tot el col·legi

Per un costat, cal destacar els concursos literaris interns, el més destacat és el que es realitza coincidint amb la festivitat de Sant Jordi. Els alumnes participen produint un text que pot ser en format poètic o prosa. Acostuma a ser un concurs que els engresca.

Fora de l'àmbit intern, el col·legi participa en un concurs de la ciutat de Mataró. Es tracta d'un promogut per l'associació Òmnium.

Actuacions per assolir objectius

Cada curs hi ha una renovació d'activitats en funció de les característiques de cada grup, de la possible remodelació del currículum o del resultat de proves diagnòstiques internes i externes.

5. RECURSOS I ACCIONS COMPLEMENTÀRIES

Desdoblament

A primària, tots els nivells disposen d'un tercer grup de llengua catalana en el qual atenen de manera més reduïda l'alumnat. Les activitats d'aprenentatge són les mateixes que al grup gran, però l'atenció per part del professorat és a un petit grup.

Aula d'educació especial

Al col·legi, disposem d'una aula d'educació especial on els alumnes amb més dificultats hi poden accedir unes hores. Aquí treballen els continguts de manera adaptada.

Individualitzades

A més, hi ha alguns professors de la plantilla que tenen algunes hores d'individualitzades destinades a ajudar els alumnes amb més dificultat de manera individual. Els alumnes poden aconseguir un procés d'aprenentatge de la llengua més adaptat a les seves necessitats.

Exàmens oficials

Els alumnes de primària que fan francès poden presentar-se a fer l'examen de l'A1 quan acaben sisè. Es tracta d'un tema optatiu i que requereix d'unes classes extra per tal de preparar la prova i determinar si aquell alumne es pot presentar o no. Aquells alumnes que segueixen amb l'estudi de la llengua a l'etapa d'ESO, si el professorat determina que està preparat, podria presentar-se a l'A2.

Auxiliar de conversa

Cada curs tenim un auxiliar de conversa al nostre centre per tal d'intentar que els alumnes agafin més fluïdesa amb la llengua anglesa. Aquest auxiliar l'acostumem a compartir amb un altre centre i, per tant, al nostre col·legi realitza mitja jornada que queda repartida entre cicle inicial, mitjà, superior i ESO.

L'auxiliar de conversa treballa amb grups reduïts i a vegades intervé a l'aula per a realitzar alguna pràctica. A més, en algunes ocasions, pot ser que ajudi a elaborar material destinat a altres àrees.

Pla educatiu d'entorn

El nostre centre participa de les activitats culturals engegades pel govern de la ciutat. Són activitats que inciten el tractament de la llengua oral; com ara el *Consell d'Infants* a cicle superior o d'altres que conviden a l'ús de la llengua escrita com ara el mateix concurs d'Omnium de la ciutat.

6. COMUNICACIÓ INTERNA I RELACIÓ AMB L'ENTORN

Objectius	Actuacions
3.1	Que el 100% de la documentació referida a l'escola, dins i fora del centre, estigui, com a mínim, en català. Inclosos cartells de referència i tot allò relacionat amb les xarxes socials.
3.2	Que l'indicador d'èxit a les competències bàsiques de les àrees lingüístiques sigui del 80% de l'alumnat de les diverses etapes.
3.3	Que hi hagi èxit en les competències bàsiques de cada etapa corresponent i a l'activitat diària.
3.4	Que el 100% de l'alumnat participi activament en les activitats programades per al Dia Europeu de les Llengües (26 de setembre) o Dia Internacional de la Llengua Materna (21 de febrer). A més de la participació activa a altres activitats relacionades amb aquest tema.
3.5	Que el 100% de l'alumnat reconegui els mitjans per a l'aprenentatge de les llengües i així, puguin disposar d'altres recursos per aprendre a banda dels tradicionals.
3.6	Que els mestres i professors intercanviïn metodologies entre ells i que, a més, hi hagi una formació regular en aquest aspecte.

7. LA QUALIFICACIÓ PROFESSIONAL DELS DOCENTS

A nivell de capital humà, els docents del centre tenen com a llengües maternes el català i el castellà.

Molts d'ells tenen nivell d'anglès que oscil·la entre el B1 de l'Escola Oficial d'Idiomes i el First Certificate de Cambridge. D'altres que porten temps a la institució estan familiaritzats per curiositat personal amb l'anglès o el francès per causes diverses: estudis quan eren alumnes, estades a l'estranger, voluntat de dualitat d'audiovisuals...

El col·legi compta, dins de la seva plantilla, amb diferents professionals dels idiomes estrangers:

Etapa	Idioma	Especialistes
Infantil	Pau Hernández	Anglès
Primària	Joan Abellaneda Gemma Sancho Teresa Guanyabens Marc Clariana Silvia Moreno	Anglès Anglès Anglès Francès Francès
Secundària	Silvia Moreno i Joan Bustos	Anglès i francès

Els docents reben algunes formacions destinades a l'àmbit lingüístic, en especial destaca la importància dels cursos de lectoescriptura que es realitzen als mestres d'educació infantil. Durant un parell de cursos, també s'ha apostat per la formació dels mestres i professors de llengua en relació a la producció de textos.

A més, també es decideixen paràmetres que ajuden a crear línia de col·legi. Els professors de llengua segueixen metodologies i rúbriques molt semblants alhora de produir i corregir diferents textos a les diferents etapes.

8. DIFUSIÓ DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

Aquest projecte lingüístic quedarà compartit en el Projecte Educatiu del Centre.